

Коя пенсионна система предпочитате

Автор: Георги Ангелов

Да си представим един млад човек, който е в началото на своя професионален живот. Да допуснем, че той получава заплата, равна на средната заплата за страната. Когато след 40 години този млад човек се пенсионира той ще получава определена пенсия. В тази статия ще сравним каква пенсия би могъл да очаква той от сегашната пенсионна система и каква пенсия би могъл да получи ако пенсионната система беше капитализирана.

Настоящата пенсионна система

При сегашната пенсионна система един млад човек внася задължително в държавния пенсионен фонд 26% от заплатата си и още 3% в частен пенсионен фонд. Нека да разгледаме какво се случва с парите, внасяни в държавния пенсионен фонд.

Според Националния осигурителен институт след около 40 години, когато посоченият от нас млад човек се пенсионира, той ще получава работна заплата в размер на около 25% от средната заплата. Той ще е внесъл в държавния пенсионен фонд около 160 000 лева.

Таблица 1: Настоящата пенсионна система

Година	Коефициент на заместване (средна пенсия като % от средната заплата)
2003	38.1%
2010	32.6%
2020	27.8%
2030	26.4%
2040	25.7%
2050	24.6%

Източник: *НОИ, Актюерски доклад, 2002*

Частна пенсионна система

При капитализираната частна пенсионна система споменатите 26% вноски се внасят в частен пенсионен фонд, който инвестира средствата в доходоносни активи и по този начин ги увеличава. За 40 години осигуреният ще е внесъл около 160 000 лева в пенсионен фонд, но в резултат на инвестирането на средствата ще има натрупани допълнително около 640 000 лева (при допускане за 8.5% годишна доходност от вложените средства). Следователно в края на периода вече по-възрастният осигурен ще има в своята лична пенсионна сметка около 800 000 лева.

Да допуснем, че тези 800 000 лева ще се получават във вид на месечна пенсия в продължение на 15 години. Размерът на тази пенсия ще бъде около 200% от средната работна заплата.

Извод

Нека да обобщим: при сегашната пенсионна система един млад човек със средни доходи ще внесе 160 000 лева в пенсионната система и след това ще получава пенсия в размер на 25% от средната заплата. При частна /капитализирана/ пенсионна система същият човек със същите доходи ще внесе

отново 160 000 лева в пенсионната система, но ще получава пенсия в размер на над 200% от средната заплата. С други думи, частната капитализирана пенсионна система осигурява 8 пъти по-висока пенсия при същите пенсионни вноски. Ето я причината, поради която има нужда от пенсионна реформа, която да замени настоящата система с капитализирана частна пенсионна система.

Таблица 2: Сравнение между пенсионните системи

	Държавен пенсионен фонд	Частен пенсионен фонд
Вноски за 40 години	160 000	160 000
Доходност	0	640000
Нагрупана сума	160 000	800 000
Размер на пенсията (% от средната заплата)	25%	203%